

ONDERWERP	Indienststellingsvergunning
DATUM	14-03-2023
DOCUMENTNUMMER	UTSP-1062918512-11860
VAN	Gilles de la Hayze
TELEFOONNUMMER	+31636547615
TEAM	TBO

Als achtergrond bij de Statenbrief betreffende de HOV Oversteek in project Lombokplein voegen we deze memo toe. De memo is bedoeld om het proces voor het verkrijgen van een indienststellingsvergunning te schetsen en de verschillende rollen en verantwoordelijkheden uit te lichten.

Aanvraag vergunning

Het verkrijgen van een indienststellingsvergunning ex artikel 10 lid 1 Wet lokaal spoor (Wls) is voorwaardelijk voor het mogen vervoeren van reizigers op een trambaan. Dergelijke vergunningen worden door de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) verleend uit naam van Gedeputeerde Staten (GS). De indienststellingsvergunning wordt op aanvraag van het Trambedrijf Beheer en Onderhoud (als beheerder in de zin artikel 18 van de Wls) verleend. TBO vraagt in twee verschillende situaties een indienststellingsvergunning aan:

1. Als er nieuw gebouwde traminfrastructuur in gebruik wordt genomen;
2. Als er sprake is van een aanmerkelijke wijziging in de huidige traminfrastructuur.

De belangrijkste voorwaarde voor het verstrekken van een indienststellingsvergunning is een schriftelijke verklaring van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) waarin is beschreven in hoeverre de lokale infrastructuur voldoet aan de wettelijke eisen. Om deze schriftelijke verklaring te krijgen moet de beheerder (TBO) van de desbetreffende lokale spoorweginfrastructuur een verzoek indienen bij ILT. Bij dat verzoek dient een informatiedossier te worden aangeleverd waarin de technische specificaties van de infrastructuur/spoorvoertuig zijn gedocumenteerd en waaruit blijkt dat de infrastructuur inderdaad voldoet aan de wettelijke eisen. Deze wettelijke eisen zijn in artikel 5 en 6 van de Wls vastgelegd.

Rol Safety Board

De Safety Board is ontstaan met de komst van de Uithoflijn en de actualisatie van de Wls in 2015. Haar doel is om een geaccepteerd en beheerst veiligheidsniveau van het tramvervoersysteem te borgen en in stand te houden. Daarmee is ze het centrale aanspreekpunt voor het coördineren van veiligheidsvragen en issues binnen de provincie. Omdat er meerdere spelers betrokken zijn bij het borgen van de veiligheid van het tramvervoersysteem kent de Safety Board een brede vertegenwoordiging, waaronder de vervoerder, de provincie (beheerder/Decentrale Overheid) en de RUD.

De Safety Board heeft een adviserend karakter. Deze adviezen zijn niet geheel vrijblijvend en worden doorgaans opgevolgd door de Decentrale Overheid en de beheerder. Daarnaast vraagt ILT bij een indienststellingsvergunning naar het advies van de Safety Board. Dit geldt tevens voor de RUD met betrekking tot het verstrekken van een indienststellingsvergunning.

In het proces van het verkrijgen van een indienststellingsvergunning heeft de Safety Board een specifieke rol. Daarin vervult ze twee taken:

1. Het adviseren van de beheerder van de lokale spoorweginfrastructuur over of er sprake is van een aanmerkelijke wijziging;

2. Het goed- of afkeuren van de informatiedossiers die ten grondslag liggen aan de schriftelijke verklaring van ILT;

Een essentieel punt in het proces van het verkrijgen van een indienststellingsvergunning is dat ILT geen positieve schriftelijke verklaring zal afgeven als de Safety Board negatief geadviseerd heeft. Daarmee is het praktisch gezien onmogelijk om een indienststellingsvergunning te verkrijgen zonder positief oordeel over het informatiedossier van de Safety Board. Het afwijken van een advies van de Safety Board maakt daarmee dat er geen indienststellingsvergunning verkregen wordt – dat betekent dat er op dat traject geen reizigers vervoerd mogen worden. De rollen van alle verschillende betrokken partijen staan beschreven in figuur 1.

Rechtsmiddelen derden

Er is in de bovenstaande procedure één besluit waartegen derden bezwaar en/of beroep kunnen aantekenen. Dat is de beslissing van de RUD op aanvraag tot een indienststellingsvergunning van de beheerder. Dat is het enige besluit met rechtsgevolg.

Rol vanuit WLS	Ingevuld door	Taken vanuit Wls:
Bevoegd gezag (DO)	Gedeputeerde Staten Provincie Utrecht	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aanwijzen beheerder; ▪ Bestuurlijk eindverantwoordelijk veiligheid tramvervoersysteem.
Vergunningverlener (namens GS)	Ruimtelijke uitvoeringsdienst (RUD)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Verlenen veiligheidscertificaat vervoerder; ▪ Verlenen van typegoedkeuring tramvoertuig; ▪ Toelating individuele tramvoertuigen; ▪ Verlenen van indienststellingsvergunning infrastructuur; ▪ Verlenen van wijzigingsvergunningen infrastructuur.
Vergunningsonderzoek ILT	ILT vergunningverlening	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uitvoeren van audits in het kader van aanvragen typegoedkeuring en indienststellingsvergunning; ▪ Afgeven van schriftelijke verklaringen.
Decentrale Overheid	Safety Board	<ul style="list-style-type: none"> ▪ adviseren van de beheerder of er sprake is van een aanmerkelijke wijziging; ▪ Het goed- of afkeuren van de informatiedossiers die ten grondslag liggen aan de schriftelijke verklaring van ILT;
Beheerder	Trambedrijf Beheer en Onderhoud	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aanvragen van door ILT af te geven schriftelijke verklaring; ▪ Aanvragen indienststellingsvergunning. ▪ Veiligheid van Infra en materieel borgen middels VZS; ▪ Veiligheid afstemmen met wegbeheerder, VRU, etc;

Figuur 1. Rollen en verantwoordelijkheden